

अथस्य वाजिनस्त्वचि सिमाः शम्यन्तु शम्यन्तीः ॥ ३७ ॥

रजताः रजतमयः हरिणीः हरिण्यः सुवर्णमयः सीसाः सीसं ताम्रं तन्मयः ।
त्रयः सूच्यो भवन्ति लोहमयो रजता हरिण्यो दिशो वै लोहमयोऽवान्तरदि-
शो रजता ऊर्ध्वा हरिण्यस्ताभिरेवैनं कल्पयन्तीति [१३. २. १०. ३.] श्रुतेः सूचीनां
दिग्रूपत्वादथसंस्कारक्षमत्वम् ताः सूच्यः कर्मभिः अथदेहे सीमाकरणलक्षणैः युज्य-
न्ते योगं प्राप्नुवन्ति सीमाकरणयोग्या भवन्तीत्यर्थः । कीदृश्यस्ताः युजः युज्यन्ते ता
युजः संयुता एकीभूता इत्यर्थः । ताः सूच्यो वाजिनो वेगवतोऽथस्य त्वचि सिमाः
सीमा रेखाः शम्यन्तु सम्यक्कुर्वन्तु सिमाशब्दः सीमापर्यायः । कीदृश्यस्ताः शम्य-
न्तीः शम्यन्त्यः संस्कारं कुर्वाणाः ॥ ३७ ॥

कुविद्भू यवमन्तो य° ॥ ३८ ॥

व्याख्याता [१०. ३२ a.] ॥ ३८ ॥

VIII. कस्त्वाद्यति कस्त्वा विशास्ति कस्ते गात्राणि शम्यति ।

क उ ते शमिता कविः ॥ ३९ ॥

का° [२०. ७. ६.] अथ विशास्त्यनुवाकेन कस्त्वाद्यतीति । षडृचेनानुवाकेनाथ
विशास्ति अथोदरं पाठयति मेदस उदरणाय वपाया अभावात् उदरमध्यस्थं स्त्या-
नं घृताभं घनं श्वेतं मांसं मेद इति सूत्रार्थः ॥ अथदेवत्याः षडृचः आद्या गाय-
त्री । हे अथ कः प्रजापतिः त्वा त्वामाद्यति हिनत्ति हो हेदने लट् ओतः श्य-
नीति [पा° ७. ३. ७१.] ओकारलोपः । हे अथ कः त्वां विशास्ति त्वचा विपोज-
यति । ते तव गात्राणि कः शम्यति शमनेन हविः करोति । कः उ कश्च प्र-
जापतिरेव कविर्मेधावी ते तव शमिता शमयिता प्रजापतिरेव सर्वं करोति ना-
हमित्यर्थः ॥ ३९ ॥

ऋतवस्तः ऋतुथा पर्व शमितारो विशास्तु ।

संवत्सरस्य तेजसा शमीभिः शम्यन्तु त्वा ॥ ४० ॥

पञ्चानुष्टुभः । हे अथ ऋतवः शमितारः ऋतुथा ऋतौ-ऋतौ काले-काले ते